

Abstrakt – Právní úkony

Klíčová slova: právní úkony, projev vůle, interpretace

Právní úkony se obecně řadí mezi právní skutečnosti, které působí vznik, změnu a zánik právních vztahů, v případě právních úkonů se jedná o vztahy občanskoprávní. Právní úprava právních úkonů je obsažena v platném občanském zákoníku, který také stanoví, jaké podmínky musí být splněny, aby se jednalo o právní úkon platný a naopak, kdy se jedná o neplatný právní úkon, ať absolutně nebo relativně. K platnosti je třeba, aby se jednalo o projev vůle, který směřuje právě ke vzniku, změně nebo zániku právního vztahu a zákon s takovým projevem vůle tyto následky spojuje. Tímto zákonem je občanský zákoník. V současném návrhu nového občanského zákoníku však např. definice právního jednání chybí, jsou zde stanoveny pouze následky právního jednání. Lze rozvést, že platnost právního úkonu je podmíněna projevem vůle jednajícího, který musí být k nabývání práv a povinností způsobilý. K platnosti právního úkonu je třeba, aby projev vůle byl svobodný, vážný, dostatečně určitý a srozumitelný a nebyl učiněn v ústí nebo za nápadně nevýhodných podmínek, stejně tak musí být prost omylu. Současná právní úprava vychází z neformálnosti právních úkonů, avšak pokud zákon nebo dohoda stran stanoví, že musí být splněna určitá forma, je její splnění podmínkou platnosti takového úkonu.

Právní úkony jsou velmi důležitým prvkem každodenního života každého člověka, proto jejich posuzování, utváření a vykládání je frekventovanou činností právní praxe, tedy nejčastěji soudů a advokátů. Povinnosti a možnosti těchto právních profesí jsou však odlišné. Soud nemůže nahrazovat vůli jednotlivých jednajících ani ji utvářet, na druhé straně může poskytnout autoritativní posouzení takového právního jednání. Naopak advokáti se podílejí na formování a tvorbě právních úkonů, avšak jejich výklad není závazný. Právě interpretace právních úkonů je velmi důležitou právní disciplínou, jejíž základní mantinely jsou stanoveny v § 35 občanského zákoníku.